

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Даврилюк С. В. *СВМ*

Протокол № 6

від «15» березня 2017 р.

№6.15032017654

Основи науково-дослідної роботи

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни

підготовки	бакалаврів
галузь знань	01 Освіта
спеціальності	014 Середня освіта 017 Фізична культура і спорт
освітні програми	Середня освіта: фізична культура Фізична культура і спорт

Луцьк – 2017

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи науково-дослідної роботи»
для студентів спеціальностей 014 Середня освіта, 017 Фізична культура і
спорт

27 " серпня , 2016 р. - 13 с.

Розробники: **Калитка С. В.**, к.н. з фізичного виховання і спорту, доцент
кафедри теорії фізичного виховання, фітнесу і рекреації Східноєвропейського
національного університету.

Рецензент: **А.В. Цьось**, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
перший проректор, проректор з адміністрування та розвитку

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри
теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації
протокол № 8 від 9 . 08 . 2017 р.

/ Завідувач кафедри: _____ (Бєлікова Н. О.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною
комісією Факультету фізичної культури, спорту та здоров'я
протокол № 5 від 15 . 02 . 2017 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ (Мудрик Ж.С.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою
університету

протокол № ___ від __. __. 20__ р.

Вступ

В курсі “ Основи науково-дослідної роботи ” розглядаються основні теоретичні та практичні питання проведення наукової роботи з дітьми в школі та в інших спортивних та навчальних закладах. в курсі систематично викладено основні положення методології та методів наукового дослідження в галузі фізичного виховання та спорту, методів науково-педагогічного дослідження.

Робоча програма навчальної дисципліни “ Основи науково-дослідної роботи” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальностей 014 Середня освіта, 017 Фізична культура і спорт.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методичні основи застосування наукових досліджень у системі фізичного виховання різних верств населення.

Міждисциплінарні зв'язки: «Теорія і методика фізичного виховання», «Теорія і методика фізкультурно-оздоровчої роботи», «Психологія», «Основи медичних знань», «Гігієна харчування», «Валеологія», «Фізіологія», «Біохімія», «Історія фізичної культури».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Загальні положення про методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті.
2. Характеристика та зміст методів досліджень у фізичному вихованні та спорті.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 години / 5 кредитів ECTS.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>5</u>	01 Освіта	нормативна
Модулів <u>3</u>	спеціальностей 014 Середня освіта, 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки <u>1</u>
Змістових модулів <u>2</u>		Семестр <u>2</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>12</u> год.
Загальна кількість годин <u>150</u>		Практичні (семінари) <u>12</u> год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): <u>2,5</u>	бакалавр	Самостійна робота <u>108</u> год.
аудиторних <u>24</u>		Консультації <u>18</u> год.
самостійної роботи <u>108</u> консультації <u>18</u>		Форма контролю: <u>екзамен</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Основи науково-дослідної роботи” є забезпечити повний обсяг знань основних теоретичних і практичних питань проведення студентами науково-дослідної роботи протягом навчання у вузі, навчити здійснювати експериментальну роботу в школі з учнями, вміти обробити отримані результати та викласти у формі реферату, курсової, дипломної роботи та статті в науковому виданні.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Основи науково-дослідної роботи ” є забезпечити ефективність підготовки студентів в сфері науково-експериментальної роботи з учнями в школі; сприяти вмінню студентів працювати з літературою та застосовувати різні методи наукового дослідження в ході експериментальної роботи; підготувати висококваліфікованого фахівця, який би міг застосувати теоретичні знання курсу під час педпрактики, написання наукової роботи та в майбутній педагогічній діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

1. Загальні вимоги з питань проведення студентами науково-дослідної роботи в галузі фізичного виховання та спорту.
2. Основні методи досліджень у галузі фізичного виховання та спорту.
3. Загальні відомості про аналіз документальних матеріалів та обробку результатів дослідження.
4. Правила написання курсових та дипломних робіт.
5. Теоретичний матеріал в обсязі програми з курсу «Основи науково-дослідної роботи».

вміти :

1. Робити теоретичний аналіз та узагальнення літературних даних, документальних матеріалів.
2. Застосовувати різні методи наукового дослідження в ході експериментальної роботи.
3. Підбирати необхідні методики та методи наукового дослідження відповідно до теми та завдань науково-дослідної роботи.
4. Проводити обробку отриманих даних.
5. Правильно оформити науково дослідну роботу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Загальні положення про методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті.

Тема 1. Взаємозв'язок наукової, методичної та навчальної діяльності в професійній фізкультурній освіті.

Науково- методична підготовка випускників вузів. Функції науки. Мета науки. Взаємозв'язок наукової, методичної та навчальної діяльності у вузі.

Тема 2. Загальні положення про методи наукового дослідження.

Методи наукового дослідження, які застосовують у фізичному вихованні та спорті. Аналіз літературних джерел та документальних матеріалів. Анкетування, спостереження та педагогічний експеримент. Обробка та аналіз отриманих результатів.

Тема 3. Наука і наукові дослідження.

Науково-технічний прогрес. Методи досліджень у фізичному вихованні та спорті як навчальна дисципліна. Наука в сучасному суспільстві. Наукові дослідження. Науково-технічна інформація.

Тема 4. Формування теми, мети й завдань наукового дослідження.

Формування теми наукового дослідження. Формування мети й завдань наукового дослідження. Методологія теоретичних та експериментальних досліджень. Аналіз теоретико-експериментальних досліджень і формулювання висновків та рекомендацій.

Змістовий модуль II. Характеристика та зміст методів досліджень у фізичному вихованні та спорті**Тема 5. Наукові дослідження у системі фізичного виховання.**

Наукове забезпечення фізичної культури. Методи наукових досліджень у теорії фізичного виховання та спорту. Методи математичної статистики.

Тема 6. Методи визначення та оцінки фізичного розвитку.

Основні показники фізичного розвитку. Перцентильний метод визначення рівня фізичного розвитку дітей. Оцінка фізичного розвитку методом індексів. Методи оцінки біологічного віку.

Тема 7. Методи визначення та оцінки функціонального стану дихальної та серцево-судинної систем.

Методи визначення та оцінки функціонального стану дихальної системи. Методи визначення та оцінки функціонального стану серцево-судинної системи.

Тема 8. Методи визначення та оцінки аеробної продуктивності та фізичної працездатності.

Методи визначення та оцінки аеробної продуктивності. Методи визначення та оцінки фізичної працездатності.

Тема 9. Методи визначення та оцінки нервово-психічного статусу.

Методи оцінки типологічних властивостей вищої нервової діяльності. Оцінка життєвих проявів властивостей нервової системи за методикою Т. Ю. Круцевич. Оцінка психічного стану людини.

Тема 10. Методи визначення та оцінки рухової активності.

Тести для оцінки рівня розвитку сили. Тести для оцінки рівня розвитку швидкості. Тести для оцінки рівня розвитку витривалості. Тести для оцінки рівня розвитку координації. Тести для оцінки рівня розвитку спритності.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ. (семін.)	Конс.	Сам. роб.	Контр. роботи
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль I. Загальні положення про методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті.						
Тема 1. Взаємозв'язок наукової, методичної та навчальної діяльності в професійній фізкультурній освіті.	13	1	1	1	10	
Тема 2. Загальні положення про методи наукового дослідження.	14	1	1	2	10	
Тема 3. Наука і наукові дослідження.	13	1	1	1	10	
Тема 4. Формування теми, мети й завдань наукового дослідження.	16	2	2	2	10	
Разом за змістовим модулем 1	56	5	5	6	40	
Змістовий модуль II. Характеристика та зміст методів досліджень у фізичному вихованні та спорті						
Тема 5. Наукові дослідження у системі фізичного виховання.	13	1	1	1	10	
Тема 6. Методи визначення та оцінки фізичного розвитку.	14	1	1	2	10	
Тема 7. Методи визначення та оцінки функціонального стану дихальної та серцево-судинної систем.	14	1	1	2	10	
Тема 8. Методи визначення та оцінки аеробної продуктивності та фізичної працездатності.	14	1	1	2	10	
Тема 9. Методи визначення та оцінки нервово-психічного статусу.	14	1	1	2	8	
Тема 10. Методи визначення та оцінки рухової активності.	27	2	2	3	20	
Разом за змістовим модулем 2	94	7	7	12	68	1
Усього годин	150	12	12	18	108	

5. Теми практичних семінарських занять

Таблиця 3

№ з/п	Тема	К-ть годин
1	Взаємозв'язок наукової, методичної та навчальної діяльності в професійній фізкультурній освіті. 1. Дати характеристику науково-методичної підготовки випускників вузів. 2. Назвати, які функції виконує наука у суспільстві. 3. Мета науки. 4. Показати взаємозв'язок наукової, методичної та навчальної діяльності у вузі.	1
2	Загальні положення про методи наукового дослідження. 1. Охарактеризуйте методи наукового дослідження, які застосовують у фізичному вихованні та спорті. 2. Розкрийте суть методів наукових досліджень: аналіз літературних джерел та документальних матеріалів. 3. Дайте характеристику методам: анкетування, спостереження та педагогічний експеримент. 4. Як здійснюється обробка та аналіз отриманих результатів. 5.	1
3	Наука і наукові дослідження. 1. Розкрити суть поняття «науково-технічний прогрес». 2. Методи досліджень у фізичному вихованні та спорті як навчальна дисципліна. 3. Показати роль науки в сучасному суспільстві. 4. Наукові дослідження. 5. Науково-технічна інформація.	1
4	Формування теми, мети й завдань наукового дослідження. 1. Формування теми наукового дослідження. 2. Формування мети й завдань наукового дослідження. 3. Методологія теоретичних та експериментальних досліджень. 4. Аналіз теоретико-експериментальних досліджень і формулювання висновків та рекомендацій.	2
5	Наукові дослідження у системі фізичного виховання. 1. Наукове забезпечення фізичної культури. 2. Методи наукових досліджень у теорії фізичного виховання та спорту. 3. Методи математичної статистики.	1
6	Методи визначення та оцінки фізичного розвитку. 1. Основні показники фізичного розвитку. 2. Перцентильний метод визначення рівня фізичного розвитку дітей.	1

	3. Оцінка фізичного розвитку методом індексів. 4. Методи оцінки біологічного віку.	
7	Методи визначення та оцінки функціонального стану дихальної та серцево-судинної систем 1. Методи визначення та оцінки функціонального стану дихальної системи. 2. Методи визначення та оцінки функціонального стану серцево-судинної системи.	1
8	Методи визначення та оцінки аеробної продуктивності та фізичної працездатності. 1. Методи визначення та оцінки аеробної продуктивності. 2. Методи визначення та оцінки фізичної працездатності.	1
9	Методи визначення та оцінки нервово-психічного статусу 1. Методи оцінки типологічних властивостей вищої нервової діяльності. 2. Оцінка життєвих проявів властивостей нервової системи за методикою Т. Ю. Круцевич. 3. Оцінка психічного стану людини.	1
10	Методи визначення та оцінки рухової активності. 1. Тести для оцінки рівня розвитку сили. 2. Тести для оцінки рівня розвитку швидкості. 3. Тести для оцінки рівня розвитку витривалості. 4. Тести для оцінки рівня розвитку координації. 5. Тести для оцінки рівня розвитку спритності.	2
	Разом	12

6. Самостійна робота

Таблиця 4

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Теоретичний аналіз та узагальнення літературних даних.	5
2	Аналіз та узагальнення документальних матеріалів.	5
3	Метод спостереження.	5
4	Контрольні іспити (тестування).	5
5	Педагогічний експеримент.	5
6	Аналіз щоденників тренерів.	5
7	Аналіз особистих щоденників спортсменів	5
8	Печатні документи. Рукописні документи.	5
9	Суспільні, особисті та офіційні документи.	5
10	Діючі, архівні та статистичні документи.	5

11	Тематичний підбір літератури.	5
12	Вивчення іноземної літератури.	5
13	Завдання та етапи читання. Використання довідкової літератури.	5
14	Форми запису. Бібліографічний опис.	5
15	Види спорстеререження. Індивідуальні плани спортсменів.1.	5
16	Варіанти типових анкет. Класифікація питань анкети.	5
17	Анкетування, інтерв'ю, бесіда.	5
18	Види анкетування. Побудова анкети. Перевірка анкети.	5
19	Правила проведення хронометражних завдань.	5
20	Визначення загальної та рухової щільності уроку хронометражним способом.	5
21	Техніка хронометражу та прилади з допомогою яких його проводять.	4
22	Ведення протоколу хронометражу. Обробка протоколу.	4
	Разом	108

7.Методи навчання: словесні, практичні, наочні.

8.Форма підсумкового контролю успішності навчання: контрольні роботи, тестові завдання, екзамен.

9.Методи та засоби діагностики успішності навчання: практичні заняття, індивідуальна науково-дослідна робота, самостійні роботи, контрольні роботи, тестові завдання, опитування, екзамен.

10.Критерії оцінювання відповідей на екзаменаційні питання

Оцінка питань	Критерії
«5»	У відповіді студент виявив всебічні, систематизовані, ґрунтовні знання програмного матеріалу; уміння диференціювати та уніфікувати знання; застосовувати правила в конкретних ситуаціях; продемонстрував здатність до творчого аналізу, узагальнення ключових положень та знань основної і додаткової літератури.
«4»	Студент виявив знання програмного матеріалу; правильно побудував відповідь, але не висвітлив ключових моментів або описав їх поверхнево.
«3»	У відповіді студент продемонстрував знання основного програмного матеріалу, що необхідний у практичній роботі, але допустив помилки при формулюванні її базових положень; матеріал виклав поверхнево з порушенням логічної послідовності.
«2»	У відповіді студент допустив принципові помилки, які порушують логіку базових положень програмного матеріалу, Виклав матеріал на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів окремими словами чи реченнями. Або коли студент не дав відповіді.

11.Методичне забезпечення

1. Деделюк Н. А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні / Н. А. Деделюк. – Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2009. – 198 с.
2. Козіброцький С. П. Організація самостійної роботи з навчальної дисципліни “Сучасні методи дослідження у фізичному вихованні”: Метод. рек. для студ. ін-тів фіз. культури. – Луцьк: РВВ “Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. – 48 с.

12.Список джерел

Основна література:

1. Ашмарин Б.А. Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании / Б.А. Ашмарин. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 223с.
2. Балахнічова Г. В. Технологічні основи організації і методики написання курсових та дипломних робіт зі спеціальності «Фізичне виховання» / Г. В. Балахнічова. – Луцьк: Ред.-вид. відд. «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – 62 с.

3. Железняк Ю.Д. Основы научно-методической деятельности в физической культуре и спорте : учебное пособие для студентов вузов / Ю.Д. Железняк, П.К. Петров. – М. : Академия, 2002. – 262с.
4. Круцевич Т.Ю. Научные исследования в массовой физической культуре / Т.Ю. Круцевич. – К. : Здоров'я, 1985. – 118с.

Допоміжна література:

1. Мартиросов Э.Г. Методы исследования в спортивной антропологии / Э.Г. Мартиросов. – М. : Физкультура и спорт, 1982. – 198с.
2. Масальгин Н.А. Математико-статистические методы в спорте / Н.А. Масальгин. – М. : Физкультура и спорт, 1974. – 151с.
3. Михеев В.И. Моделирование и методы теории измерений в педагогике : научно-методическое пособие для педагогов-исследователей / В.И. Михеев. – М., 1987. – 162с.
4. Нагинская С.В. Математическая статистика в спорте / С.В. Нагинская. – К. : Здоров'я, 1978. – 134с.
5. Петровский В.В. Кибернетика и спорт / В.В. Петровский. – К. : Здоров'я, 1973. – 111с.
6. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів : навчальний посібник / Л.П. Сергієнко. – К. : Олімпійська література, 2001. – 438с.
7. Садовский Л.Е., Математика и спорт / Л.Е. Садовский, А.Л. Садовский. – М. : Наука, 1985. – 191с.
8. Садовский Л.Е., Математика и спорт : математическое моделирование в задачах спорта / Л.Е. Садовский, А.Л. Садовский. – М., 1990. – 45с.